

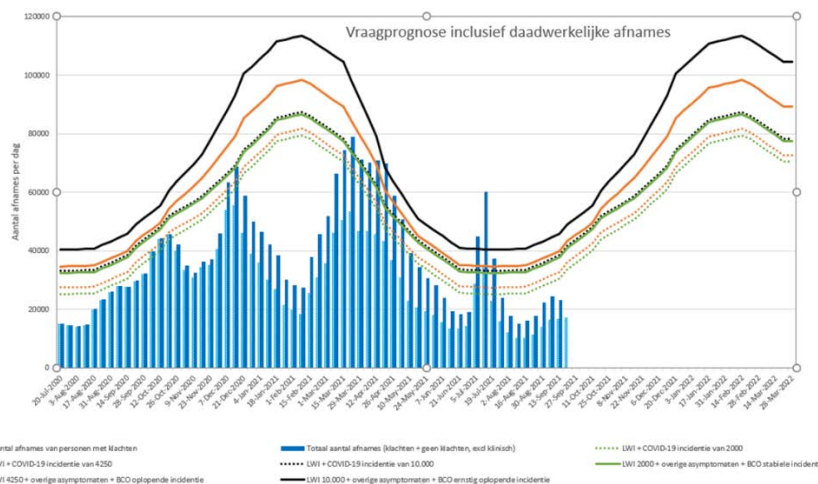
Mogelijk effecten omikron op testvraag

Aangevuld n.a.v. de discussie in RT van 21 dec 2021

GGD-GHOR heeft gevraagd of het RIVM een inschatting kan maken van de effecten van de omikron variant op de testvraag. Deze notitie bouwt voort om eerdere berekeningen en bijstellingen van de testvraag. [Schatting testvraag bij uitgebreid moleculair testen COVID-19 | RIVM](#) en [Update COVID-19 testvraag 21 oktober 2020 | RIVM](#) De laatste bijstelling dateert van september 2021 en is ook besproken in de LCT en het RT. De bijbehorende presentatie is bekend bij GGD-GHOR.

Factoren die de testvraag beïnvloeden

- Er geldt tot medio januari een harde lock-down om verspreiding van SARS-CoV-2 te remmen. Ervaring uit de afgelopen 1,5 jaar leert dat dergelijke maatregelen zorgen voor een lagere testvraag. In onderstaande figuur (bron: Dienst Testen/RIVM) is dit zichtbaar in het najaar 2020 waarin verzwaring van maatregelen gold en van december 2020-maart 2021 waarin een gedeeltelijke lockdown gold. Of de lock down kan worden afgeschaald zal in januari beoordeeld worden.

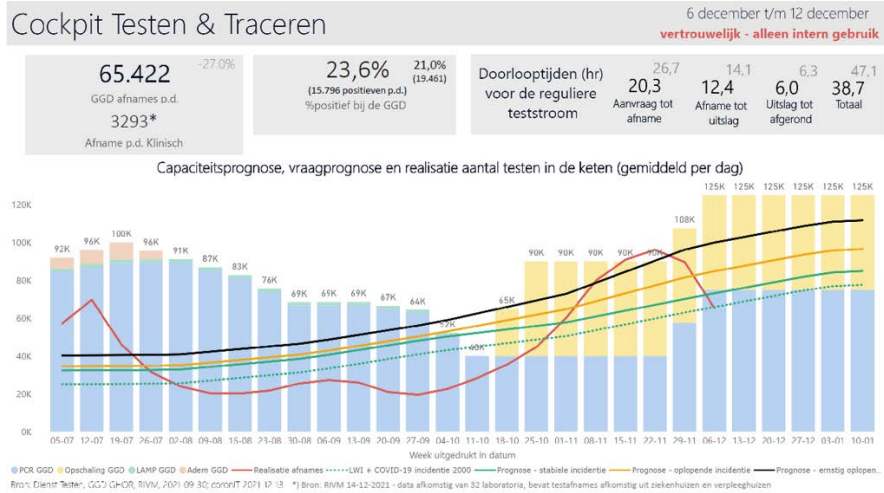
- In november 2021 oversteeg de testvraag de laatste keer de verwachting met een covid positieve testen van 10.000 per dag. Toen was het aantal meldingen >20.000 per dag. Mogelijk was de werkelijke testvraag nog hoger, mensen konden niet allemaal voor een afspraak terecht. GGD-GHOR probeert hier beter inzicht in te krijgen door het aantal 'bounced calls' in die periode te analyseren. Dinsdag 21 dec volgen de eerste inzichten van die analyse. Data voor december laten zien dat het probleem van de 'bounced calls' niet meer speelt. Data van november worden deze week gedeeld met het RIVM. Op basis daarvan wordt besloten welke data het

RIVM

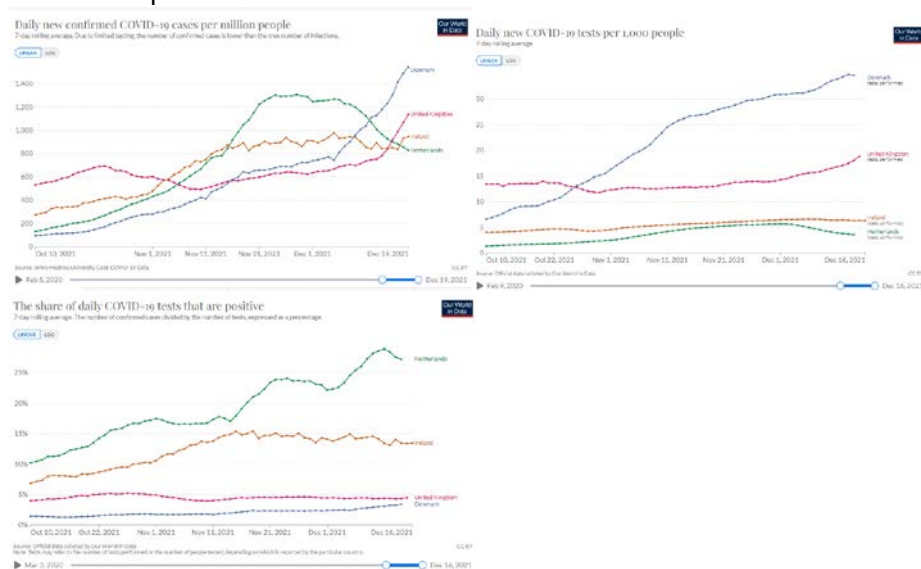
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

meest informatief zijn om dit in de toekomst te monitoren en de data goed te kunnen duiden.

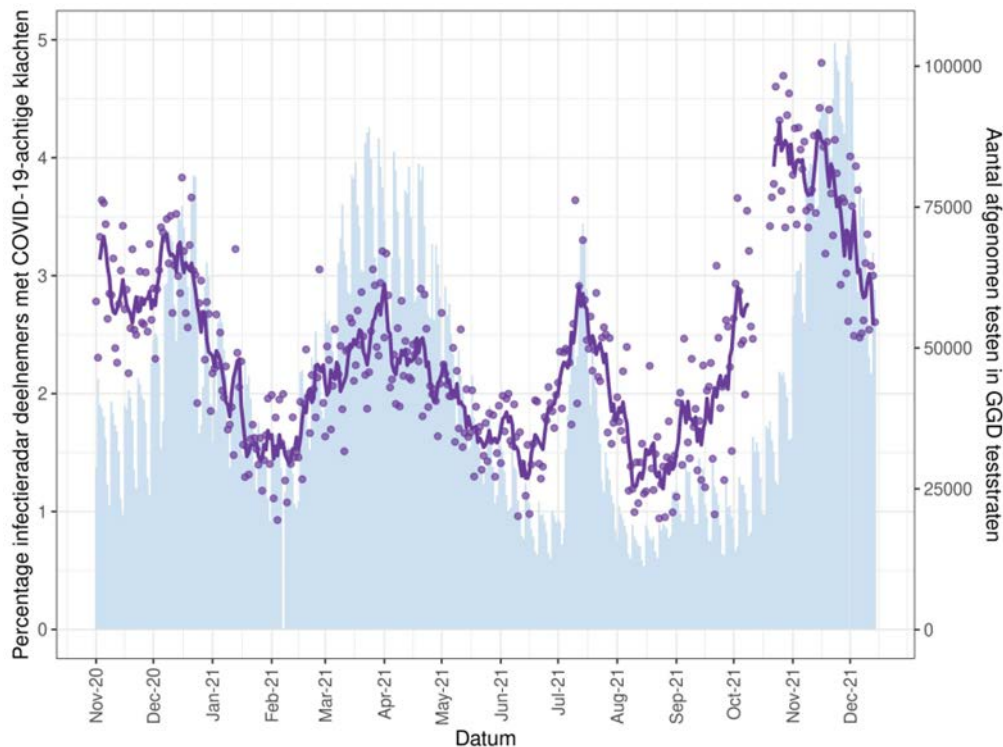
- De achtergrondincidentie van luchtweginfecties is de belangrijkste voorspeller van het basisscenario van de testvraag bij de GGD. Het overgrote deel van de mensen (op dit moment 75%) die zich laat testen bij de GGD, test immers negatief voor COVID-19. Wanneer de confirmaties van zelftesten buiten beschouwing gelaten worden is dit zelfs rond de 90%. In Denemarken, het Verenigd Koninkrijk en Ierland waar de vastgestelde prevalentie van de omikronvariant groter is, stijgt het aantal testen per 1000 personen minder hard dan het aantal positieve testen.

- Het aantal mensen met COVID-19-achtige klachten neemt momenteel af. De omikronvariant zal zorgen voor een grotere verspreiding van COVID-19. De ervaring van de afgelopen 1,5 jaar leert dat bij een hogere incidentie van COVID-19 meer mensen met klachten zich daadwerkelijk laat testen. Ook mensen die klachten hebben die ze herkennen van hun chronische aandoening laten zich tijdens deze

pieken vaker testen. Dit zou dan kunnen leiden tot een hogere toeloop in de GGD-teststraten zoals we ook afgelopen november zagen. Bron: RIVM. Gedragsunit.

<https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/naleven-gedragsregels>

- Vorig jaar nam de testvraag rondom de feestdagen toe.
- Het aandeel confirmatietesten van een zelftest in het totaal aantal positieve testen schommelt sinds de discopiek van juli tussen de 40 en 45%. Sinds de beleidswijziging van 3 december waarin mensen bij klachten ook voor een zelftest kunnen kiezen is er een toename te zien van dit aandeel.

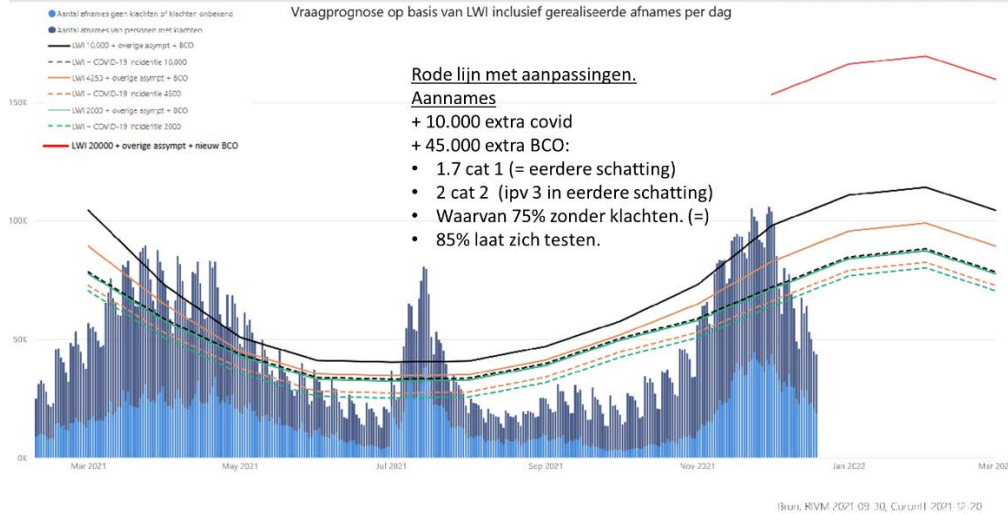
Aandachtspunten

- Zolang de lock-down geldt, en het aantal mensen met klachten die passen bij Covid-19 niet stijgt zal er geen piek ontstaan in de teststraten. Echter, het aantal mensen met klachten zou tijdens de lock-down ook kunnen stijgen. Omikron is erg besmettelijk. Een nieuwe Covid-19 piek zal ook weer leiden tot grotere toeloop in de GGD-teststraten (zie boven).
- Wanneer de maatregelen losgelaten worden, denk aan openen van scholen, kan de testvraag snel gaan stijgen in de richting van de eerdere berekeningen. Dit hangt wel af van eventuele opschaling a.g.v. een mogelijke infectiepiek tijdens de lock-down.
- Eerdere berekeningen hielden rekening met 10.000 positieven per dag. Mogelijk kan die incidentie door omikron hoger worden, waarmee

- de verwachte vraag ook hoger wordt. In de nieuwe berekening is een scenario met 20.000 positieve testen per dag meegenomen.
- De adviezen voor testen bij BCO zijn per 3 december 2021 aangepast. Dit zal de testvraag met naar schatting 45.000 testen per dag verhogen (van 23.000 in de zwarte doorgetrokken lijn naar 68.000 testen per dag in de rode lijn, Zie voor de aannames de inzet in onderstaande figuur.) In deze berekeningen zijn de mensen meegenomen die na contact met iemand met Covid-19 op dag 5 een GGD-test moeten doen om de quarantaine tijd te verkorten. Echter, deze getallen zijn zeer onzeker omdat het zou ook kunnen dat mensen toch een zelftest doen. Omgekeerd, kunnen mensen die kort na infectie het advies krijgen om een zelftest te doen ook naar de GGD gaan.
 - Ook voor categorie 3 contacten heeft het OMT geadviseerd om testadviezen te geven: testen zo spoedig mogelijk en op dag 5 na blootstelling (naast het advies om bij klachten te testen). Het RIVM heeft al enige tijd geen goede gegevens over het aantal cat 3 contacten maar het is aannemelijk dat deze aantallen hoger zijn dan voor cat 2 contacten. Advies is dat deze mensen zelftesten kunnen doen maar het is denkbaar dat een deel van deze mensen naar de GGD gaat. Bij 20.000 meldingen per dag per dag zal dit leiden tot een hoge testvraag bij de GGD met mogelijk dezelfde orde grootte als die van de cat 1 en 2 contacten samen (68.000/dag). **NB** deze testen zijn nog niet meegenomen in onderstaande figuur.
 - Influenza is op dit moment op een laag niveau aanwezig in NL. Sommige landen in Europa zien een stijging van influenza tegelijkertijd met een stijging van Sars-Cov-2. Tijdens de lock-down van vorig jaar bleef de influenza piek uit. Dat zou mogelijk dit jaar ook kunnen gebeuren maar na het loslaten van maatregelen zou ook influenza weer toe kunnen nemen.
 - Boosters zullen een remmend effect hebben op de testvraag, echter, deze effecten worden pas in (de loop van) januari verwacht.
 - Effecten van terugkerende vakantiegangers op de testvraag is nog onzeker. Wellicht zou dit nog tot een verhoging van de testvraag bij de GGD kunnen leiden rondom vakantieperiodes.

Vraagprognose inclusief daadwerkelijke realisatie

vertrouwelijk - alleen intern gebruik

Conclusie:

- Inschatting van de testvraag kent vanwege de beperkte gegevens over omikron en de compliance van BCO veel onzekerheden.
- Tijdens de lock-down zou de capaciteit aangepast kunnen worden op basis van gerealiseerde testen in de voorafgaande week, waarbij uiteraard altijd overcapaciteit nodig is. Factoren die hierbij een rol spelen en die wekelijks nauw gevolgd worden zijn:
 - o Getallen van infectieradar die inzicht geven in (de toename van) het aantal mensen met klachten. Zodra die toenemen zal de testvraag bij de GGD toenemen.
 - o Het is de verwachting dat er tijdens de lock-down toch een toename van Covid-19 zal zijn door omikron. Afhankelijk van de hoogte van die toename zal, net als bij vorige Covid-19 pieken, de toeloop in de teststraten hoger worden.
 - o Er is een stijging te zien in het aandeel positieve testen na een positieve zelftest. Wanneer dit aandeel verder stijgt kan het remmend effect hebben op de toeloop in de GGD-teststraten.
- Na (aankondiging van) beëindiging of beperking van de lock-down is snelle opbouw naar de dan geldende berekening nodig. Wanneer er tijdens de lock-down een piek is zal de benodigde opschaling kleiner zijn, er is dan immers al eerder opgeschaald.
- De berekening zouden daarnaast met 55.000 testen per dag naar boven bijgesteld moeten worden vanwege een mogelijk hogere Covid-19 incidentie en een uitgebreider BCO.

NB. Testen als gevolg van het gewijzigde advies rondom testen van cat.3 contacten zijn nog niet meegenomen in de berekeningen maar zullen dezelfde orde grootte hebben dan die voor cat 1 en 2 contacten samen.